

ператури повітря 14,4 °С; масове заселення дерев – з 5 травня по 9 червня за середньодобової температури повітря 18,2 °С в час цвітіння трав'янистих культур (кульбаби лікарської, мати-й-мачухи звичайної). Літ імаго шкідника тривав 95 діб – з початку I декади травня до початку I декади серпня. Встановлено, що жуки літають в теплі сонячні дні, найбільш інтенсивно – з 10 до 16 години дня. Період яйцекладки Оленки волохатої у звітному році відмічено впродовж 14 травня-17 червня за середньодобової температури повітря 19,1 °С. Відродження личинок відмічено з I декади травня до

III декади липня, в перших числах вересня відбувалось їх заляльковування, а в II-III декаді вересня – з'являлись молоді жуки, які зимують в ґрунті до весни наступного року.

За результатами випробування інсектицидів Моспілан, ВП (0,150,20 кг/га), Маврік, ВЕ (0,60,8 л/га) проти шкідників роду *Coleoptera* виду *EpicomiteshirtaPod* встановлено, що ці пестициди є високоефективними препаратами для обмеження чисельності Оленки волохатої в фазі цвітіння. Технічна ефективність даних інсектицидів складає 90,795,4 %.

УДК 633.11«324»:004.12

Правдзіва І. В., в.о. завідувача лабораторії якості зерна

Василенко Н. В., науковий співробітник лабораторії якості зерна

Миронівський інститут пшениці імені В.М. Ремесла НААН, Україна

E-mail: irinaprawdza@gmail.com

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ БОРОШНА ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ

Якість зерна – одна з найскладніших селекційних ознак, що детермінується як генотипом, так і умовами вирощування. Для прогнозування успішності селекції важливо знати співвідношення генотипової та фенотипової складових кожної з ознак. Отже, метою досліджень було визначити вплив генотипу, умов року вирощування та попередника на показники якості борошна пшениці м'якої озимої.

Дослідження проводили в 2012-2014 рр. у Миронівському інституті пшениці імені В.М. Ремесла (МІП). Матеріалом для дослідження були обрані нові сорти пшениці м'якої озимої лабораторії селекції озимої пшениці: 'Трація миронівська', 'МІП Вишиванка', 'МІП Дніпрянка', 'Трудівниця миронівська' та сорт стандарт – 'Подольська'. Попередники – сидеральний пар (гірчиця) та кукурудза на силос. Розміщення ділянок систематичне, повторність чотириразова, облікова площа 10 м².

Показники якості борошна (вміст білка, показник седиментації, вміст «сирої» клейковини та її якість) визначали за загальноприйнятими методиками. Статистичну обробку даних проводили за методами описової статистики і дисперсійного аналізу трифакторного дослідження.

Роки дослідження були контрастними за гідротермічним режимом, з нерівномірним розподілом опадів за місяцями, що дало можливість виділити достовірно суттєву генотипову складову для певних ознак якості борошна.

Встановлено, що вплив генотипу на показник седиментації був визначальним (41 %). Вплив погодних умов та попередників – дещо менший (18 % та 19 % відповідно).

Вміст білка в борошні найбільше змінювався під впливом фактору року (57 %). Також достатньо істотним був вплив фактору попередника (26 %). Генотипова складова впливала менше (5 %), але також суттєво ($p < 0,05$).

Встановлено, що вплив генотипу та попередника на вміст сирої клейковини був достатньо істотним (31 % і 48 % відповідно), а вплив погодних умов – несуттєвим.

Виявлено суттєву залежність індексу деформації клейковини досліджуваних сортів від генотипу – 81 %. Залежність від погодних умов була значно меншою (14%), а від попередника – несуттєвою.

Виявлено достовірно суттєвий вплив фактору «генотип сорту» на показники якості борошна (індекс деформації клейковини, вміст сирої клейковини та показник седиментації) нових миронівських сортів пшениці м'якої озимої в умовах Лісостепу України. Умови року максимально впливали на вміст білка в борошні, а попередник – на вміст сирої клейковини.

Досліджено, що попередник гірчиця сприяє накопиченню білка та сирої клейковини, а попередник кукурудза на силос позитивно впливає на якість клейковини.